

Ryszard Sodel: Kapitulacja twierdzy Modlin

29 września 1939 r. skapitulowała twierdza Modlin. Straty polskie w czasie obrony wyniosły ok. 1300 zabitych, w tym m.in. 50 oficerów i podchorążych.

[Niemcy Polskie wojsko Wrzesień 1939](#)

29.09

Eksplozja składów w twierdzy Modlin podczas bombardowania przez niemieckie lotnictwo - widok z samolotu od strony północnej. Wrzesień, 1939 r. (fot. z zasobu AIPN)

Historia twierdzy Modlin sięga początków drugiej połowy XVII w. W czasie wojny polsko-szwedzkiej (1655-1660), nazywanej też drugą wojną północną, w okolicach Modlina zostały wybudowane fortyfikacje polowe. W okresie I Rzeczypospolitej istniały plany wybudowania w tym miejscu twierdzy, które nie zostały jednak zrealizowane.

Dzieje twierdzy Modlin

1 grudnia 1806 r. w Poznaniu Napoleon Bonaparte wydał rozkaz ufortyfikowania przyczółków w Wyszogrodzie, Serocku, Modlinie i na Pradze. Twórcą pierwszych planów twierdzy był francuski generał, inżynier i fortyfikator, François de Chasseloup-Laubat.

Po klęsce wyprawy Napoleona na Moskwę, twierdza Modlin była po raz pierwszy w swojej historii oblegana przez wojska rosyjskie, dowodzone przez gen. Iwana Paskiewicza. Ponownie była przez nie oblegana w okresie powstania listopadowego i wojny polsko-rosyjskiej 1831 r. Skapitulowała 9 października 1831 r.

Po klęsce powstania listopadowego oraz likwidacji autonomii Królestwa Polskiego władze

rosyjskie przystąpiły do jej rozbudowy i modernizacji celem ochrony zachodnich granic cesarstwa rosyjskiego oraz przeciwdziałania polskim próbom powstańczym. W 1834 r. nazwa Modlin została zmieniona na Nowogeorgijewsk dla podkreślenia rosyjskiej dominacji na ziemiach polskich.

W latach sześćdziesiątych i osiemdziesiątych XIX w. twierdza Modlin była modernizowana i rozbudowywana celem dostosowania jej do bardzo szybko zmieniającego się pola walki oraz rozwoju artylerii lufowej dużych kalibrów poprzez wprowadzenie amunicji scalonej i prochów bezdymnych, co miało wpływ na rosyjską szkołę budowy twierdz. Prace ten kontynuowano na początku XX w.

W okresie I wojny światowej twierdza Modlin nie spełniła oczekiwań rosyjskiego dowództwa. Była oblężona przez wojska niemieckie od 9 do 20 sierpnia 1915 r.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r. twierdza stała się bardzo ważnym garnizonem Wojska Polskiego. W trakcie wojny polsko-bolszewickiej stanowiła główny punkt oporu 5. Armii gen. Władysława Sikorskiego na linii Wkry.

W okresie międzywojennym twierdza Modlin stanowiła jeden z najważniejszych garnizonów oraz magazynów zaopatrzenia. Ponadto znajdowały się w niej: port wojenny, stocznia rzeczna, Szkoła Podchorążych Broni Pancерnej, Centrum Wyszczolenia Saperów. Pełniła równocześnie funkcję poligonu fortecznego, na którym testowano kopuły pancерne i obserwacyjne.

[Czytaj artykuł *Kapitulacja twierdzy Modlin* na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Niemcy, Polskie wojsko, Wrzesień 1939

Artykuł